

SENDİKAL HAKLAR İÇİN ILO'YA VEYA AİHM'YE DEĞİL, TÜRK YARGISINA GİDİN

Aydınlık Dergisi, 24 Ekim 2004

Yıldırım Koç

Cumhuriyet Gazetesi'nin 16 Ekim 2004 günlü sayısında, Hükümetin kamu çalışanlarının aylıklarına yaptığı zamma tepki duyan Konfederasyon başkanlarının, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne ve Uluslararası Çalışma Örgütü'ne başvurmayı düşündükleri belirtiliyordu.

Sendikal hak ihlalleri karşısında çalınacak kapı, yeni bir devlet oluşturma sürecindeki emperyalist bir güç olan Avrupa Birliği'nin komiserlerinin (bakanlarının) kapısı değildir. Türkiye'yi Komiser Verheugen'a şikayet etmek düpedüz saçmalaktır. Bağımsızlık ve ulusal egemenlik konusunda en küçük bir duyarlılığı ve onuru olan kişi, kendi ülkesini bir başka ülkenin bakanına şikayet etmez, ondan medet ummaz.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Uluslararası Çalışma Örgütü farklı niteliktedir. Türkiye'nin onaylayarak uygulamayı yükümlendiği uluslararası sözleşmelerin uygulanmaması durumunda, konu bu platformlara getirilebilir. AİHM'ye ve ILO'ya gitmek, insanın kendi devletini ve hükümetini bir yabancı devlete şikayet etmesinden farklıdır. Ancak AİHM ve ILO konusundaki sorun, sonuç almakla ilgilidir.

AİHM'nun ve ILO'nun şikayet mekanizmaları uzundur, karmaşıktır ve yeterince etkili değildir. Hele Uluslararası Çalışma Örgütü söz konusu olduğunda, yaptırımların yetersizliği bilinmektedir. Bugünkü koşullarda başvurulması gereken yer, Türk yargısıdır.

Denetim mekanizmaları ve yaptırımlardaki farklılıklar nedeniyle ilginç bir durum söz konusudur.

ILO Sözleşmeleri, sendikal hak ve özgürlükler açısından çok geniş olanaklar sağlamaktadır. Ayrıca, iş güvencesi ve taşeronlukla mücadeleye ilişkin ILO Sözleşmeleri de işçi sınıfı ve sendikacılık hareketinin mücadelesine önemli katkılarda bulunacaktır. Ancak ILO'nun, bu önemli haklar getiren Sözleşmelerinin uygulanmasını denetleme ve yaptırım uygulama mekanizmaları çok yetersizdir.

Buna karşılık, bugüne kadar Parlamentomuzun kabul ettiği kanunların ihlali durumunda yargılama görevini yürüten Türk mahkemelerinin yetkileri geniştir. Bu yıl Mayıs ayına kadar, bu mahkemeler Türkiye Cumhuriyeti'nin kanunlarını esas alarak karar veriyorlardı. Anayasanın 90. maddesine yapılan eklemeye, bu mahkemeler artık öncelikli olarak, usulüne uygun biçimde onaylanmış uluslararası sözleşmeleri uygulamaya başladı.

Mayıs ayından beri çok ilginç bir bütünleşme gerçekleşti. ILO Sözleşmelerinin sağladığı geniş hak ve özgürlüklerle, Türk yargısının yaptırım gücü bütünleşti.

Eylem yaptığı için yargılanan memurun ve işçinin artık çalacağı kapı, 87 sayılı ILO Sözleşmesine dayanarak, Türk yargısıdır. Toplu pazarlık hakkı gaspedilerek, kısıtlı bir toplu görüşme hakkına mahkum edilmek istenen memurun çalacağı kapı, Türk yargısıdır. Askeri işyerlerinde çalışan sivil memurların ve ceza infaz-koruma memurlarının yok edilen sendikalaşma hakkını geri alabilmek için çalınması gereken kapı, Türk yargısıdır. Yetki prosedürü uzadığında mağdur olan işçinin ve temsilcisinin çalacağı kapı, Türk yargısıdır. Taşeronlaşmaya karşı mücadele eden sendikanın çalacağı kapı, Türk yargısıdır.

Ne işiniz var emperyalist Avrupa Birliği'nin bakanı Verheugen'in kapısında. Ne işiniz var, önemli hiçbir yaptırımı olmayan ILO'nun kapısında. Türk hakimlerinin kapısını çalın, onlara Anayasa'nın 90. maddesini ve ILO'yu anlatın anlatın ve adalet talep edin. Hakkımızı geliştirmenin günümüzdeki en kestirme ve kolay yolu Türk adaletinden geçiyor.